

Načrt vojak četrtek in velja s
vrednostjo vred ali v Mariboru s
plačanjem na dom za celo leto
50 K., poi leta 20 K. za četrt leta
10 K. Izven Jugoslavije 50 K.
Koročina se pošije na upravitelje,
Slovenskega Osvobodilnega
v Mariboru, Koročinska cesta št. 5.
Leta ne dospoju do odpovedi.
Koročina se plačuje naprej.
— Telefon Štev. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LIJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

26. štev.

Maribor, dne 30. junija 1921.

55. letnik.

Resnica o „velikanskih uspehih“ samostojnih poslancev.

Prav na široko se je razkoračila samostojna bahavost v 25. številki „Kmetijskega lista“. Kričavo objavljenje „velikanskih uspehov“ samostojnih poslancev je za vse hinavsko počenjanje gospode okoli „Kmet. lista“ tako značilno, da ga ne moremo mirno gledati, ne da bi v njem nagromadili laži ne razkrinkali. „Kmet. list“ piše o „velikanskih uspehih“ samostojnih poslancev. Kje so ti uspehi? Nikdar še niso davki tako izmogavali slovenskega kmata, kakor ravno sedaj, ko sedijo samostojneži v beograjski in ljubljanski vladi. Ako so samostojni voditelji tako mogočni gospodje, zakaj pa niso dosegli izenačenja davkov po vsej državi?

Zakaj je obremenjen z davki pred vsem slovenski kmet in zakaj se njegov samostojni „voditelji“ ne brigajo zanj? Iz uradnih podatkov je razvidno, da plačuje v vsej državi slovenski kmet razmeroma največje davčne. Samostojni voditelji so imeli prilike dovolj, da v Beogradu zastavijo z ozirom na krivično odmerjevanje davkov svoje toliko hvalisanje sposobnosti in sile. Tega seveda niso storili, ker so v borbi za izvoznice, dobroplačana korita in poslanška mesta na slovenskega kmata popolnoma pozabili. Dokler je bila naša stranka v vladi, ni dovolila, da bi se davki početvorili. Komaj so prišli samostojni v vlado, so bili davki v kratkem času za širikratni iznos povišani.

Kaj pa je s trošarino, ki so jo de mokratiski ministri naložili na kavo, so, sladkor itd.? Za odpravo tega bremena, ki učači v prvi vrsti kmata in kmeto-delavske sloje, niso zgani li samostojni poslanci niti z mezincoim.

Pač pa so dosegli, da so se v dobi njihovega vladanja dvignile razne pristojbine, prenosnine in davek na tledščine. Po zatrjevanju samostojnih poslancev so ta bremena ugodnosti in plajšave za našega kmata. Na prvi strani kriči „Kmet. list“ o „velikan skih uspehih“ samostojnih poslancev, na drugi strani iste številke pa poroča, da se bo vpeljalo nove takse, ki se bodo plačevali izključno v dinarijih! Ali ni to največja lumperija, kar je svet pozna?

Samohvala o prostem izvozu živine, ki so ga „dosegli“ slabostolni poslanci, je plitva in neumna. Vsi weste, da je naša država predvsem pojedelska in ne industrijska država. Kaj naj torej Jugoslavija izvaja? Morda stroje, motorje itd., katerih ne proizvaja? Kaj naj stori z živino in žitom, katerega ima v izobilju. Jasno je kot beli dan, da mora izvažati, a -

ko je navezana na uvoz drugih potrebščin. Izvoz žita se prepove samo takrat, kadar preti slaba letina in njej sorodna lakota. Isto je z živino; dokler je bilo še malo živine, se je izvoz omejeval. Sedaj, ko ima Srbija zo pet dovolj živine, jo je treba izvažati in radi tega so Srbi dovolili izvoz. Carina se je samo znižala, ni pa odpravljena, kakor bi bilo potrebno. Znižati so jo pa morali radi tega, ker Avstrija ni bila več v stanu, kupovati radi visoke carine naše živine. Ako bi naši državniki postopali drugače, omejevali izvoz živine, katere je sedaj dovolj, ohranili carino na isti višini, bi zaslužili po vsej pravici, da se jih posadi na zatožno klop.

Znižane carine so pesek, ki ga sujejo samostojni poslanci kmetskemu ljudstvu v oči. Kar bodo državne blagajne vsled znižane carine premalo sprejele, bodo davkopalčevalci doplačali z drugimi davki in pod drugimi na slovi. Stiskali jih bodo z direktnimi davki, pristojbinami, taksami itd.

Prometni davek bo prišel v novi, še hujši obliki in kmetje bodo nekoliko pozno videli, koliko bodo morali plačevati vsled tega, ker bo novi prometni davek podražil vso trgovino in ves promet. Ta veliki „uspeh“ samostojnih poslancev bo slovenski kmet prav kmalu začutil na lastni denarnici.

Isto je z davka prosto žganjeku ho. Naši poslanci so se zanjo vedno borili. Na njihov pritisk se je moral finančni minister udati vsaj toliko, da mora med slovenskim in srbskim kmetom, ki za žganjeku nočje plača tudi vinarja, vladati popolnoma enakopravnost.

„Velikanski uspehi“ samostojnih poslancev niso nič drugega nego strah pred ljudsko sodbo. Boj, ki ga bjejo samostojni poslanci skupno z demokrati proti slovenski samoupravi ali avtonomiji gre namreč h koncu, z njih pomočjo bodo vkljenili naše ljudstvo v centralistične okove, gospodarsko odvisnost in suženjstvo. Grešni kom se vzbuja črna vest in radi tega se v svojih glasilih peniju v divjem in zlobnem podikovanju proti naši stranki, o kateri so vedno govorili, da je — uničena. „Velikanski uspehi“ samostojnih poslancev se bo slovensko kmetsko ljudstvo spomnil posebno tistokrat, kadar bodo nad njegovo vrbom vihteli beograjski mogočni valpetski bič in kadar bodo davčni vijaki polagoma lomili njegove kosti.

Naša stranka, ki se je v najtežnejših časih — v svetovni vojni —

pogumno borila za obstanek slovenskega kmeta, ne bo odnehalo v boju za njegove pravice nikdar in pod nobenimi pogoji. Zaslужeno plačilo pačaka tiste, ki so ga prodali za Judezeve groše in osebnemu častihlepju na ljubo.

Delo „samostojnežev“ za kmetsko ljudstvo!

Ginljivo je gledati koritarje samostojnežev, kateri so s takimi oblubami nastopili lansko leto pri volitvah v konstituanto, da so premotili mnogo naših ljudi — Evo jih! Mesar Pucelj — minister-strokovnjak v računih in menjavanju denarja, Iv. Urek — podpredsednik skupštine, živinski dohtar Rajer — direktor razredne loterije — mlinar Dobnik — podpredsednik vlade, leni, nesposobni Demšar, poverjenik, liberalni agitator Jamnik — poverjenik, nebroj agitatorjev, — sekresti in nadzorniki na graščinskih posestvih. Tako izgleda nesebično, požrtvovano delo za kmetsko ljudstvo!

Kaj pa dobi ljudstvo od teh sijajno plačanih voditeljev Samostojne stranke? Dobi sledeče dobre:

1. Vedno večja bremena, več vojakov, več žandarjev.
2. Sme plačati kupnino za Turke v znesku 1.200 milijonov kron.
3. Sme plačati za ruske vojake mesečno 24 milijonov kron.
4. Mora mirno gledati zapravljanje denarja v posameznih ministrstvih, tudi v kmetijskem.

5. Mora trpeti, da se za „samostojnežev“ ustvari mastno plačano mesto (bez dela) podpredsed. vlade v Ljubljani.

6. Dobri zvišani zemljiški davek, davek na dedčine in desetek, zvišane razne pristojbine itd.

7. Dobri kupljeno ustavo, katero odklanajo skoraj vsi hravski poslanci in ogromna večina slovenskih poslancev, proti kateri nastopajo vsi kmetski poslanci izvzemši poslance Samostojne.

Kmetsko ljudstvo! Teh novih bremen, katerih je naložila vlada, odkar so samostojni vstopili v vlado, ne bo mogel kmet dolgo nositi, a kaj zato. Samostojnežem je dovolj, da podprejo Pucelja, da mu ne bo treba iti v Ameriko, da sezidajo Ureku na državne stroške novo hišo, da rešijo z Ekonomom Drofenika in druge barantavce, da izvojujejo — staro pravdo za voditelje in agitatorje Samostojne; vse to pa naj plača ljudstvo v obliki novih zvišanih davkov in pristojbin.

Ljudstvo in šola.

Prva naloga vsake vlade v naši novi državi bi morala biti: urediti državo modro in pravico, uvesti dobro

upravo, da bodo vsi državljanji zadovoljni, z dobro zunanjio politiko si zasigurati meje in pripraviti srečen razvoj, pobijati draginjo z vsemi sredstvi, socialno pravično urediti razmere med posameznimi stanovi. Toda odkar so liberalci s svojimi zavezniki vzeli vladu v svoje roke, delajo ravno nasprotno kakor bilo prav. Uprava je vedno slabša, pritožljivost ljudstva vedno več, nezadovoljnost vedno raste itd. Liberalno-samostojne vlade prva skrb je namreč braniti kapitaliste in veri ter cerkvi vzeti vso svobodo, pravico in upliv. Da bi to čimprej dosegli, so se vrgli na mladino in šolo. S pomočjo brezverskega Sokola in brezverske vzgoje v šoli bi radi v najkrajšem času uresničili svoje liberalne namene pri mladini. Ljudstvo bi radi odvzeli vsak upliv, vsako pravico do šole in vzgoje otrok. „Slov. Gospodar“ je že večkrat opozarjal slov. krščansko ljudstvo na nevarnost, ki preti naši mladini, krščanski vzgoji in šoli od liberalcev in samostojnežev, katerim z vso vnemo pomaga liberalno misleče učiteljstvo, ki se da od Pričeviča in Žerjava zlorablji kot pregara za liberalno-kapitalistični voz. Načrte, po katerih bi se naj po želji liberalnega učiteljstva uredila šola, mora slov. ljudstvo odločno odkloniti, zavreči. Oni hočejo, da bi imela pri šoli in vzgoji otrok govoriti samo kak liberalni minister in učitelj, starši bi naj smeli samo plačevati. Najdražji svoj zaklad, svojo deco, izročijo starši šoli, in naj bi ne imeli nič govoriti, kako se naj otroci vzgajajo?

Otroci so last starišev in ne države ali učiteljstva, zato pa imajo v prvi vrsti stariši določevati, kaka bodi šola, kako se naj otroci vzgajajo. Učitelji morajo biti v službi ljudstva, starišev, katerih deco imajo vzgajati in poučevati, ne pa sluge države ali kakih zagrizenih ministrov ali strankarjev. Zato bi učitelji morali stati na strani krščanskih starišev, ki hočejo, da se njihovim otrokom da krščanska vzgoja v šoli, ne pa na strani zloglasnega Žerjava, ki se je zaklel, da hoče iztrebiti katoliško vero iz Slovenije. Ali naj taki ljudje vzgajajo mladino krščanskih starišev? Kako steklo zagrizeni sovražniki krščanske vzgoje so liberalni učitelji, nam kažejo besede predsednika društva liberalnih jugoslovanskih učiteljev Luka Jelanca, ki je rekel: „Učitelji, ki so člani krščanskega društva slovenskih učiteljev Slomškove zveze, ki so torej krščanskega mišljenja in so za krščansko vzgojo, morajo ali iz Slomškove zveze ali pa bodo izgubili službo“. Tako daleč smo torej že: učitelje, ki se držijo krščanskih načel, ki so za versko vzgojo, hočejo spoditi iz službe. Slovensko ljudstvo, te besede si dobro zapomni. Te besede kažejo, da so se liberalni učitelji popolnoma vdinili Pričeviču in Žerjavu, da so oni zakleti

njen med Tomom in debelim starim gospodom in kljub nagli vožnji in mrzlemu nočnemu zraku sem kmalu trd zaspal. In spal sem vso pot čez griče in doline od ene pošte postaje pa do druge in šele močen sunek med rebra mi je odprl oči.

Stali smo na ulici sredi mesta — pred velikim poslopjem in beli dan je že sijal z neba.

„Kje smo?“ sem vprašal.

„Bristol!“ je rekel Tom. „Doli z voza!“

Graščak Trelawney si je najel stanovanje daleč spodaj pri ladjarnah, da je laže nadzoroval delo in popravila na naši jadrnici.

Tja doli sva morala s Tomom in na moje veliko veselje najuje peljala pot vseskozi ob pristaniščih in mimo ladij vseh mogočih velikosti in vrst in narodov celega sveta. Na eni so si mornarji prepevali pri svojem delu — na drugi so viseli gori med jadri, visoko nad mojo glavo, na vrveh, ki so bile videti tenke kakor pajčevina.

Ceravno sem živel vse živiljenje obrežju, se mi je zdelo, da nisem

še nikoli tako blizu morja kot danes! Duh katrana in morske slane vode je bil čisto drugačen tukaj! In ljudje, ki sem jih videl! In vsi so bili daleč od onstran morja! Stari, ogoreli mornarji so me srečevali, z latimi obroči v ušesih, z navihanimi brkami in lasmami, spletenimi v kite, gugajoč se in ne ročno so stopali, videlo se jim je, da se navajeni na zibajoče se ladijske krovne. Ce bi bil srečal kralje in kneze, ne bil bi jih gledal s tolikim radostnim zanimanjem, kakor te raznovrstne pomorske postave!

In tudi jaz pojdem na morje, čez morje na brzi jadrnici, s pevajočimi, drznimi mornarji, neznanemu in bajnemu otoku naproti, iskat zakopane za kladne!

Ves zatopljen v svoje prelepe sanje sem prišel s Tomom pred velikim. Graščak Trelawney, oblečen kot pristen pomorski častnik, v sinjemodri suknji in belih hlačah, je ravnokar stopil iz vrat. Lice se mu je smejalo, in izvrstno je posnel zibajočo se hipo pravega pomorščaka.

„Glej jih! Dobrodošli!“ je vzklik-

nil. „In sinoči je prišel že tuđi gospod zdravnik iz Londona! Imenitno! Vsa družba je zbrana!“

„Oj, gospod graščak, keda pa odadramo?“ sem kriknil.

„Keda odjadramo — ?“ je dejal — „utri — !“

VIII.

Po zajtrku mi je dal graščak neko pismo na Dolgega Johna Silvera, krčmarja v gostilni „Pri daljnogledu“. Brez velike težave jo bom našel, mi je pravil, naj le samo grem na obrežju ob ladjarnah in skrbno pazim na nizko hišico z novim napisom.

Odpavil sem se na pot ves vesel, da bom spet gledal ladje in mornarje. Prerival sem se skozi goste trume ljudi, med tovori, zaboji in zavoji, ker ob tem času je v pristanišču najbolj živo, in končno sem našel gostilno „Pri daljnogledu“.

Naredila je precej ugoden utis. — Napisu se je videlo, da je bil še sedaj pred kratkim nov, na oknili so vidi lični rdeči zastori, tla so bila lepo snažno umita. Od dveh strani so bila vrata v nizko, pa prostorno pivske sobe. — (Dalej prihodnji).

sovražniki krščanske vzgoje, da ne poznajo nobene svobode vesti in prepričanja, da svojim sotovarišem učiteljem ne privoščijo niti službe niti kruha, če so ti tovariši krščanskega mišljenja. Te besede voditelj liberalnega učiteljstva razovedajo čudovito surovost in neolikost in da, čisto navadno podivjanost, vsakega čuta dostenosti. Ali so taki voditelji sposobni za vzgojitelje mladine? Ali se je potem čuditi, da se surovost tako širi med mladino, ako so njeni glavni voditelji tako surovih besed?

Gospod Luka Jelenc, pred vso javnostjo Vas mora biti sram teh besed. Prepričani smo, da še vendar niso vsi liberalni učitelji tako daleč zašli kakor njihov voditelj. Če smo te obsodbe vredne besede Jelenčeve ožigosali, pa se naj to ne smatra za napad na učiteljstvo, ampak samo opomin njegovega voditelja, da naj svojo protiversko steklost kroti in govoriti tako, kakor se spodobi. Slov. starše pa taki izbruhi opozarjajo, da naj bodo na strazi pred takimi odgovitelji otrok, ki bi radi dosegli, da ne sme krščanski učitelj niti v šolo več. Svarimo učiteljstvo, ki še pametno in dostojno misli, da ne gre za takimi voditelji, ki hočejo iz šole spoditi učitelje, ki so za versko vzgojo, ki so krščanskega mišljenja. Velik dobrotnik naroda je dober krščanski učitelj, pa tudi velik škodljivec brezverski učitelj, poguba za vsak narod je brezverska vzgoja, kakršno hočejo vsiliti tudi nam Pribičevič in Žerjav s pomočjo liberalnega učiteljstva. Gospod Luka, kaj pa če se bodo krščanski starši vzdramili in nastopili zoper vaše brezverske namene; starši imajo stokrat večjo pravico ko vi, odlöčevati, kateri učitelj sme v šolo in kateri ne. Zapomnite si vi in vaši: v krščanskih šolah ima pravico in prostor samo verska vzgoja in krščanski učitelj. Ako bote tako nastopali, potem bomo krščanski starši nastopili za svoje pravice v šoli odločno in brezobzirno. Mi vas dobro plačujemo, vi ste zavoljo nas tukaj in ne mi zavoljo vas. Naše otroke ste dolžni vzgajati tako kakor je naša volja, ne pa kakor bi kak Pribičevič ali Žerjav in njih ponizni sluga Luka Jelenc komandiral.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Pašičevi beogradske vladi se godi slabo v očigled oprenovljavnemu glasovanju za sprejem centralistične ustawe. Vladinovci so že razbobilni po svojem časopisu, da bo za nas Slovence in Hrvate pogubnosna ustava sprejeta minuto soboto, nato bo pa Pašič popeljal vse poslance, ki so glasovali za ustavo, na Kosovo polje, kjer bi naj bilo veliko slavlje sprejema ustave. Pa ravno pretekli teden so se pojavile nove težkoče za sprejem ustave iz vrst vladnih Turkov. Vlada je že sklenila pogodbo z raznimi bankami, da jej te posodijo dve milijardi za nakup turških glasov. Sedaj pa zahtevajo vladni Turki spremembu člena ustave, ki govorí o upravnih razdelitvi države. Tenu novi turški zahtevi se je uprl Pašički hoča mesto draga kupljenih Turkov, pridobiti za vladu in ustavo srbske žmljadrnice in socijalne demokrate, katerimi se že pogaja. Kako bodo izpadla ta pogajanja, ve sam Bog! Ako pa se bodo razbila, nima vlade večine in bo merala podati ostavko. Pravijo in pišejo, da bodo centralistično ustavo vsili, potem pa razpustili konstituanto. Končavljavno glasovanje o sprejemu ustawe se bo še znatno zavleklo, in je vprašanje, če se bo splet vršilo, ker se sedanja köritalska vlada boji sramote, da propade pri glasovanju. Dosej so Pašičevi edino zvesti podrepniki naši samostojni izvozničarji in vsem lumperijam udani demokrati. Vsekakor stoji danes Pašič s svojo vladu pred takimi težkočami in zapleti, da jih bo težko premestil, in bo najbrž padel o s svojo ničvrečino ustawo vred, katero je zverič - brez volje in sodelovanja slovensko-hrvatskega ljudstva. — Našo edino luko Baroš pri Reki, ki nam pripade po mirovni pogodbi z Italijo, nam je hotel „dobri“ Pašič zmešetariti pod italijansko vrhovno oblast. Radi te njegove mošetarije z Italijani so ga začeli ostro napadati v zbornici razni poslanci in Pašič je izjavil v parlamentu, da se ne bo pogajal z Italijani radi

Baroš tako dolgo, dokler Lahi ne izpraznejo celotnega našega ozemlja.

V italijanskem novem parlamentu se držijo nad vse dobro in hvalevredno naši slovenski poslanci, katere je poslalo naše ljudstvo v rimski parlament iz neodrešene domovine. Grško-turški spor radi ozemlja v Mali Aziji še traja načelje. Antanta je hotela posredovati v tem sporu, a so odklonili to posredovanje Grki. Grška tudi naznana, da je prešla v vojno stanje s sovjetsko Rusijo.

Na Angleškem že štrajkajo rudarji nekaj mesecov. Sedaj so angleški rudarji zoper naprosili vladu, da bo ta ponovno posredovala med rudarstvom in posestniki rudnikov. Angleški rudarski štrajk bo po tem posredovanju gotovo kmalu končan.

Tedenske novice.

t Za nove naročnike! Prosimo naše može, mladeniče, žene in dekleta, da te dni greste k sosedom in prijateljem ter jih s prijazno besedo nagovorite, naj si vendar naročijo »Slov. Gospodarja«. Naročnina znaša do novega leta samo 20 K, za četr leta pa 10 K. Poštevno občinski župani, obč. svetovalci in odborniki bi naj bili vsi naročeni na »Slov. Gospodarja«. Naročnino pošljite po nakaznici na naslov »Upravništvo Slov. Gospodarja«, Maribor, Cirilova tiskarna. Razširimo naše liste do zadnje slovenske hiše. To je sedaj najvažnejše delo naših vrlih zaupnikov. Poždravljeni vsi, ki se trudite za razširjenje katoliškega časopisa!

t Kdo bo glasoval od Slovencev za centralistično ustavo in za rop slovenske avtonomije? Ako bo sedanja centralistična ustava sploh sprejeta, bodo za njo glasovale sledče kupljene izdajice slovenskega naroda: 1. Demokrat in celjski advokat dr. Vekoslav Kukovec. 2. Demokrat in svoječasni paša Slovenije dr. Gregor Žerjav, »urednik« Jadranse banke. 3. Demokrat ljubljanski profesor Josip Reisner. 4. Samostojni »kmet« dohtar Vošnjak. 5. Ivan Mermolja, samostojni begunec, vrtnar in prekupec iz Pesnice. 9. Jože Drotčenik, bivši štajerčianec in žganjar pri Sv. Juriju ob južni žel. 10. Ivan Urek, slabostoni kmet in graditelj nove hiše na račun slovenskih davkoplăčevalcev iz Globokega pri Brežicah. 11. J. Kušar posestniki sin v Kranjskih Notranjih Goricah ter neizvoljeni samostojni poslanec Ivan Kirbis iz Prepol, svinjski mešetar. Ta imena smo objavili, da bo naše ljudstvo znalo, kdo od Slovencev ga je prodal za denar in izvozne srbškemu centralizmu.

t Koliko stane naše davkoplăčevalce vsak turški glas za ustavo? Na vsacega turškega poslanca, ki bo glasoval za centralistično ustavo, pride 47 milijonov. Lepa svota!

t Turkom hoče vrla izplačati, kar jim je obljudila za od kup veleposesti, radi tega pa je najelo finančno ministru pri raznih bankah 2 milijardi posojila, ki bodo zginile v turških žepih tudi na račun žuljev slovenskega kmeta sama, da pride pod Pašičev klobuk centralistična ustava.

t Upravičen poziv. Turki se nekaj zopet puntajo in izjavljajo, da bodo glasovali proti ustavi, ako jim vlada ne izpolni prav vseh njihovih zahtev in želj. Z ozirom na zopet nove muslimanske zahteve pozivajo Turke srbski časopisi: »Morate glasovati za ustavo, ker ste za to plačani!« Isto ko o Türkih, velja tudi o naših samostojnežih.

t Kaj je centralizem? Na to vprašanje so prinesli časopisi dober odgovor in pišejo: Centralizem je: Ako eden jemje, drugi pa dajejo; ako samo eden zapoveduje; ako drži samo ena roka uzde sto konj; ako le z enim plugom orje cela vas; ako vsi sejejo, pa samo eden žanje i. t. d.

t Od vseh držav dobivamo odškodnino v milijonskih svotah in čistem zlatu. Četrino milijarde v zlatu dobimo od Nemčije in 43 milijonov pa od Bolgarov. Tako poročajo sedaj pred sprejetjem ustawe demokratični listi. Vsi ti zlati milijoni pa nam prav nič ne zadežejo, davki so vedno višji, ljudstvo vedno

bolj nezadovoljno, ker romajo zlati milijoni za nakup vladnih glasov.

t „Edinstvo“ samostojnih poslancev Ko so prišli naši samostojni izdajalci slovenske samouprave v Beograd, so se najpoprej vrinili v klub srbskih zmljadrnikov. Ker se zmljadrniki ni so hoteli za izvoznic prodati vladu, so izstopili samostojneži iz kluba zmljadrnikov in osnovali svoj lastni klub samostojnih seljakov pod vodstvom št. jurskega Drotčenika. G. Drotčenik pa je bil prehud zagovornik ropa avtonomije Slovenije, radi tega so se sprli samostojneži med seboj v Beogradu, odstavili Drotčenika in sedaj sedi na izdajalskem tronu načelstva kluba samostojnih g. Mermolja. Naenkrat bo močit, da so se samostojni meštarji, mesarji in verižniki med seboj ne samo sregali, ampak tudi stepli in jo je potegnil vsaki s svojo polno močjo na račun davkoplăčevalcev na svojo lastno stran k od vlaže napolnjenemu koritu.

t Urekova občina Globoko za avtonomijo! Med tem ko se Urek v Beogradu prodaja za centralizem, se izjava njegova domača občina Globoko za avtonomijo z smislu zahtev Slovenske kmetske zveze. Toliko dajo Globočani na svojega domačega preroka.

t Za samoupravo Slovenije so se izrekle nadalje še sledče občine iz delokroga marib. tajništva SLS: 176. Terbegovci, 177. Jelovec pri Kamnici, 178. Setarova-Radehova, 179. Majšperk, 180. Cagona, 181. Ciglence, 182. Ormož, 183. Cvetkovci, 184. Podgorci, 185. Sred. Gašteraj, 186. Gortina, 187. Spuhija, 188. Sv. Florijan, 189. Sedlašek, 190. Kog, 191. Jastrebc, 192. Ogljenšak, 193. Gor. Polškava, 194. Rogoznica, 195. Litmerk, 196. Žerovinci, 197. Lehen pri Ribnici, 198. Sv. Lovrenc nad Mariborom.

t Naši župani: pri Sv. Andreju v Slov. gor. Ježo Zelenko, pri Sv. Barbare v Halozah Anton Stumberger, v Destincih Alojzij Toplak, v Doleni M. Teminc, v Doliču Jožef Hauptman, v Drsteli Valentin Polaneč, v Forminu Alojzij Brodnjak, v Gajovcih France Ranfi, na Gorenjskem vrhu Ivan Potič, v Velikem Okiču Janez Podhostnik, v Gruškovju Josip Feguš, v Janežovcih Matija Holo, v Livajncih J. Zelenik, pri Sv. Marjeti Franc Janžekovič, na Ptuzki gori Jakob Rodoselj, pri Sv. Marku Ivan Vršič, v Murinih Simon Kostanjevec, v Prvenčih Jakob Polaneč, v Podvinih Martin Čeh, v Rogoznici Franc Rašl, v Zabovcih Jože Žemljanč, v Skorišnjaku Franc Lesjak, v Trnovcu-Sèle Franc Skrbinšek, v Trnovski vasi J. Čudek, na Turškem vrhu Stefan Vesenska, v Winterovcih Franc Belec, na Biščkem vrhu Lovrenc Svarc, v Slovenski vasi Franc Zupanič, na Vurbergu Franc Zelenik, v Cirkovcih Simon Medved, v Hotinjavi Franc Pišek mlajši, v Slaptingih Josip Topolnik, v Bolehnedčih Franc Plavec, v Trbergovcih Fr. Horvat, v Kraljevcih Jak. Flajsinger, v Krabonošu Franc Kegl, v Stanetincih Lovro Vambergar, v Murščaku Lovro Divjak.

t Sokoli zanicujejo križ. 24. maja je bil v Žalcu pogreb Franca Viranta, gostilničarskega sina v Žalcu. Na čelu sprevoda so korali Sokoli. Ko se sprevod razvije, pošlje organist Zupanc fanta Adolfa Pečovnik, ki je nosil križ, naprej, da gre na čelu sprevoda. Križ bi torej bil ravno pred sokolskim oddelkom. Toda takoj zavrne Sokol Vilko Kukec fanta s križem nazaj, čes: »Ne delaj sitnosti!« Fant se s križem vrne in organist ga hoče zopet poslati naprej. Fant pa pove, kaj mu je rekel Vilko Kukec. Duhoščina, ki je bila polnoštevilno povabljen na sprevod, se spogleda, a da se odvrne hujši škandal nadaljuje sprevod. Na pokopališču pa povzame brez vsakega dovoljenja isti Sokol Vilko Kukec besedo in začne proslavljati rajnega, kako mu je bila sokolska ideja najsvetješa, kako kot demokrat ni klonil ne duha ne tilnika pred ultramontanizmom, to je pred katoliško cerkvijo. Take za katoliško Cerkev in verne katoličane žaljive izraze si je držnil izustiti na cerkvenem prostoru svobodomisljeni Sokol Vilko Kukec. Za opisano sramotenje križa in katoliške cerkve pri cerkvenem opravilu so priča vsemi, ki so se pogreba udeležili. Ker je Sokol Vilko Kukec motil cerkveno posest, bo moral zadevo obravnavati še z državnim pravdništvom. So-

koli pa bodo seveda še zanaprej govorili, da niso proti veri! Žal, da se najdejo stariši, ki se sedaj po tolikih žalostnih zgledih in dokazih sokolskega brezverstva puščajo svoje otroke pri Sokolu in sokolskemu naraščaju.

t Sokolska narodnost. Pred kratkim je bila v Laškem razprava v tožbi ravnatelja Geiselreiterja in uradnika Punčuha zoper poštenega delavca Antonia Kuder. Stranke so se poravnale. Advokat dr. Roš, ki je zastopal Geiselreiterja, je zahteval 100 K za Sokola. Kuder, ki je član Orla, se je ponudil, da bi raje plačal 200–300 K za Jugoslovansko matico. Toda Sokoli so to ponudbo zavrnili. Njim je več svobodomisljeni Sokol, ki neodrešeni bratje v laški sužnosti.

t Kmetski tabor za ormoški okraj se vrši na Hardeku pri Ormožu v nedeljo dne 17. julija t. l. Začetek ob 3. uri popoldan. Govorijo poslanci Jugoslov. kluba. Po zborovanju ljudska veselica, združena z godbo in z raznimi zabavami. K obilni udeležbi se z ozirom na važna poročila poslancev vabi kmetsko ljudstvo ormoškega okraja.

t Za cigane in Madžare. Ormoški liberalci so ljudje posebne vrste in posebni ljubitelji ciganov in Madžarov. Pred nedavno je zaprosilo telovadno društvo Orel, da se mu prepusti telovadbo občinski prostor v takozvanem »občinski grabi.« Toda politični demokrati so to prošnjo krátkomalo odklenili. Sedaj so pa prišli v Ormož ljudje, o katerih se govorí, da so ali cigani, ali Madžari. Je to nekak orlus z godbo posebne vrste. Ljudem kažejo osle, opice itd., njihova godba pa igra zelo spakdrano »sokolsko višo«, kar se pa ormoškim liberalcem zelo dogade. Liberalni župan je dal tej občinske prostore na razpolago, dočim jih je pa Orlu odrekel. Naše kmetsko ljudstvo je vsled tega enostranskega postopanja liberalnega župana do skrajnosti razburjeno in se poprašuje, kako bo do nekih odbornikov naše Slovenske ljudske stranke obražali s tem zagrizenim liberalnim županom?!

t Skomine po županskem atolcu. Iz Runc pri Ormožu se nam piše: V naši občini je dolgo let županoval vnet pristaž zloglasnega ptujskega »Stajerca«, Miha Skoliber. To je tisti mož, ki je pogostog vabil k sebi kot goste razne zloglasne ormoške nemškutarje kot sodnika Pupaherja, Ljubeca itd. To je pa tudi tisti možakar, ki je, kadar se je delila podpora, poznal samo svoje ljudi in prednost so imeli samo njegovi delavci. Za župana je bil pri zadnjih volitvah izvoljen versko in narodno zavetni Franc Lipnik in zloglasni Skoliber je postal na cedilu. Možakar je pa tako užalilo, da je vložil ugovor zoper izvolitev. Čudno, poprej je zagovavljal, da ne mora biti župan, a sedaj se pa zopet poteguje za županski stolec. Toda ne bo Miha, mi občani nimamo do Skolibra nobenega zaupanja in ne maramo narodnih izdajce!

t Orlovska prireditev Savinjskega okrožja v St. Pavlu v nedeljo, 26. junija je izvrstno uspela. Udeležilo se je veliko število Orlov in Orlic in načraca ne le iz Savinjskega okrožja, marveč tudi iz Celja, Teharja in Trbovelj. Že predpoldanski nastop naše krščanske telovadne organizacije je ljudi, med njimi tudi politične nasprotnike, ki so se pa dostojno vedli, v popolni meri zadovolili. Popoldanska telovadba je med občinstvom, ki se je od raznih strani zbral v največjem številu, našla veliko odobravanje. Po končani telovadbi je govoril poslanec dr. Hohnjec, ki je predpoldne tudi imel cerkveni govor za mladino. Misel naše krščanske mladinske organizacije napreduje v vseh krajih.

t K. Z. v Loki pri Zid. mostu je poslala na Jug. klub v Beograd naslednje rešolitve: 1. Mladenci, ki odslužijo predpisani rok vojaške službe naj se brez vsake prošnje odpuste. 2. Doba vojaške službe bodi kratka. 3. Število vojakov naj se omeji na najnižjo stopnjo. 4. Z vojaki naj se lepše ravna. Prehrana zboljša.

t Nadležnost židovskih in tujih zavarovalnic. Grška »Wechselzeitge«, ki nima več pravice pri nas zavarovati zoper ogenj, je oddala zavarovanje v Sloveniji kar neki (židovski) družbi »Jugoslavija.« Ta zda grozi našim ljudem po ljubljanskem liberalnemu advokatu Fettichu s tožbo in narekuje velike stroške. Na opotov-

na številna vprašanja smo se obrnili na dobičega pravnika, ki nam je to le odpisal: „Z ozirom na dr. Fettichove spomine za „Jugoslavijo“ ni treba nobeni stranki, katera ni podpisala izjave za beograjsko zavarovalnico „Jugoslavijo“, plačati, ker graška „Wech seitse“ ni imela pravice brez vednosti zavarovanec isto oddati kakor drugi zavarovalnici, kajti „Graška“ bi bila lahko oddala svoje zavarovance najslabši zavarovalnici. „Graška“ ima pač pravico odstopiti svoje pravice in dolžnosti kaki drugi zavarovalnici, nikakor pa ne pravice ter dolžnosti, katere ima stranka. Paziti je torej, če „Jugoslavija“ ali morda celo „Graška“ boži, da se napravi pravočasno pri sodniji upor proti plačilnemu povelju.“ — Zaupnike pozivamo na grdo ljudem na roko, da jih obvarujejo pred židovsko-nemško vsljivostjo. Slovenci imamo itak svojo domače slovensko krščansko zavarovalnico, t.j.: Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. Pejasnila o zavarovanju daje tudi tajništvo Kmettske zveze v Mariboru in zastopniki Vzajemne po posameznih krajih.

t **Birmovanje.** Prevzvišeni vladiki odpoveduje jutri v ptujski dekanat delit zakrament sv. birm: V. soboto, na god obiskanja Marije device, tme 2. julija, na Hajdinu; v nedeljo pri Sv. Juriju na Ptuju; v pondeljek pri Sv. Petra-Pavlu na Ptuju; torek pri Sv. Urbanu; v sredo pri Sv. Marku; v četrtek pri Sv. Marjeti niže Ptuj; in v petek pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah.

t Na drž. gimnaziji v Mariboru bodo sprejemni izpit za I razred šolskega leta 1921/22 dne 2. julija od 10. ure dalje. Vpisovanje za te izpite bo dne 1. julija od 10. do 12. ure ter dne 2. julija od 8. do 9. ure. Zunanjiki morajo vpisne listine (rojstni list in zadnje šolsko izpričevalo) vposlati po pošti na gimnazijsko ravnateljstvo do 1. julija in nato priti naravnost k izpitu dne 2. julija. — Priglasijo naj se le dobro razviti in dobro pripravljeni učenci. V jesenskem roku bodo izpiti dne 12. septembra.

t **Zasluzen župan.** Iz Smartna ob Pali se nam poroča: V naši občini je bil izvoljen za župana Martin Steblonik, versko in narodno zaveden mož in vreden naslednik bivšega župana Martina Pirtovšek. Bivši župan je bil 6 let občinski odbornik, 18 let župan namestnik in dolgo vrsto 26 let naš župan. V tej dolgi dobi si je bivši župan Martin Pirtovšek stekel za našo občino neprecenljivih zaslug. Občinsko premoženje je oskrboval bolj skrbno, kakor lastno. Skozi 14 let je dosegel z 20% občinskih doklad in je na prihranil 5000 K denarja. Njegova zasluga je bila, da se je razširila naša ljudska šola, po njegovi zaslugu se je pestavilo novo župnijsko gospodarsko poslopje, svinjski hlevi in kozele in vse to za 12.000 K, kar bi danes stalo že 100 tisoč K. Razširil je tudi pokopališče v Gorenjah in v Smartnu. Za svojo osebo ni iskal nobenega zasluka ali dobička in tudi nobene časti. Bivši župan je bil prav mož na pravem mestu, vsa čast mu in prisrčna zahvala od vseh občanov!

t **Smartno ponesrečil.** Dne 10. jun. se je sunčno ponesrečil 36letni kmet Janez Zupan iz Praprotnje vasi (Taborje). Peljal se je na praznem vozlu, mislec iti po krmo za živino. Ko se je imel spustiti po klancu navzdol, se mu hipoma konj splašči, voz se prevrne in tako vleče nesrečnega s sabo po kamenu, zlomila se mu je noge, hudo je bil tudi po životu poškodovan. Drugi dan so ga peljali v Ljubljano v deželno bolnišnico, kjer je pa v par dneh umrl. Ranek je bil vedno navdušen pristaš SLS, vsepovsod spoštovan več let je bil tudi vjetnik v Rusiji. Ko je prisel domov, mu je oče izročil lepo kmetijo, nakar si je poiskal pridnotovariščo, s katero sta bila komaj 2 leti skupaj. Dragi Janez, na svidenje nad zvezdami!

t **Prošnja.** Dne 21. m. je v Ptaju v Dravi ponesrečil 18letni trgovski učenec v trgovini bratov Slavič, Viktor Mastnak iz Celja. S čolnom je prišel v vrtinec in izginil v valovih. Bil je sredne postave, po obrazu je imel solnčne pege, na sebi je imel le plavalne hlače. Prosi se vsakdo, ktor bi njegovo traplo nasej na najkrajšem potom, če je mogoče brzojavno naznani na naslov

njegovega očeta: Ivan Mastnak, trgovec in krojaški mojster, Celje, Kralja Petra cesta 15. Zagotovljena je nagrada. t V sročje je zabodel svojo ženo s kuhiškim nožem Alojzij Tomazin 24. t.m. na ljubljanskem potu. Morilec je pri pogledu na mrtvo ženo sunil še sebe z nožem v prsa, a ti sunki niso nevarni in bo okrevl. Tomazin je zabodel smrtno svojo ženo radi ljubosumnosti.

t Na dvoje je prerezel brzovlak v Hočah pri Mariboru klapca graščine Haus am Bacher Ivana Bauer, ki se je sam vrgel pod vlak, ki je bil v popolnem diru.

t Sneg so imeli sedaj koncem junija po nekaterih krajih Bosne in v Srbiji krog Kopavnika.

t Škoda, katero je napravila zadnja povodenj v Bosni, znaša 100 milijonov D.

t O našem regentu pišejo listi, da je

gotovo, da bo vzel za ženo edino hčerko angleškega kralja, princezino Mary.

t Srbi so izgubili za časa vojne 365.164 mrtvih in med temi 3.798 oficirjev. Na vojnih ujetnikih je izgubila Srbija okrog 150.000 mož. Skupna izguba Srbije na živini v vojni znaša: 104.390 konj, 115.668 volov, 8.171 mul, 5.230 oslov.

t Bivši cesar Karol še vedno deli odlikovanja. Madžarski grof Apponyi se je klatil pred nedavnim časom po Švici, kjer biva bivši cesar Karol, katerga je grof posetil. Karol je grofa v znak hvalenosti, ker ga je obiskal v progonstvu, odlikoval s prejšnjim avstrijskim najvišjim repom »zlatega runa«, katerega so nosili samo člani avstrijske cesarske hiše. Časopis je sedaj radovedno: Kedaj in kje bo smel madžarski grof v novih državah prepovedano staroavstrijsko odlikovanje.

t Kakšna usoda je doletela nemško podmornico »Deutschland«? Kakor znamo, so v dobi vojne od vseh strani na morju zaprti Nemci zgradili veliko podmorno ladjo »Deutschland«, ki je prevažala razne sirovine Nemcem iz Amerike in seve plula iz strahu pred Angleži in Francozi globoko pod vodo. To nemško podmornico so porabili sedaj Francozi kot cilj pri topniškem manevru in jo je zadela usoda, da si bo odpočila za vedno na dnu morja.

t Preizkuševalec poštenosti. Nedavno je neki časnikar v Parizu napravil čuden preizkus. V raznih pariških predmestijih je spustil iz žepa na ulico usnjato denarnico, v kateri se je nahajalo 50 frankov. Prva, ki je pobrala denarnico, je bila zelo fino oblečena gospa. Hitro je pogledala okoli sebe, nato pa je denarnico skrila. V tem trenutku se je obrnil novinar k njej ter ji rekel: »Vi ste nekaj našli, to je moje!« Gospa se je mrmljaje oprostila, denarnico pa mu je vrnila. Ta poizkus je napravil novinar na mnogoterih mestih, toda moral je ugotoviti, da ga nihče ni opozoril, da je zgubil denarnico, pač pa je vsak poizkusil podržati najdeni denar. S to čudno preizkušnjo je hotel dokažati, da se poštenost Parižanom polagoma odvaja.

t Velikanske povodnji so imeli v okolici japonskega glavnega mesta Tokio. Narasla voda je odnesla 22 vasi in 2000 oseb je utonilo.

t Ljudskošolska mladina v Vojniku uprizori dne 3. Julija t. l. ob 16. uri v posojilniški dvorani tri prav mične igre, katere čisti prebitek je namenjen nakupu šolskih potrebščin za uboge učence. Prijatelji mladine! Pridite!

t Za Kmetsko zvezo so darovali gostje na gostiji Jakoba Marin in gspđ. Marije Urbas v Rušah—Selnic 300 K. Bog plačuj! Mladi par Bog blagoslov!

Gospodarstvo.

g Čehoslovaška in naša vina. Pred vojno se je uvažalo v kraje sedanje Čehoslov. republike ponajveč avstrijska in madžarska vina. Vina potrebuje Čehoslovaška mnogo, letno okoli 2 milj. 187.000 hl, proizvaja pa ga jedva 537.000 hl, torej uvažajo Čehoslovački tri četrtine skupne potrebe. Na čeških vinskih trgih so dalmatinska vina najbolj znana.

g Izvozna carina na živino. Kajkar je razvidno iz beograjskih »Službenih Novin«, je sedanja vlada, v kateri sedi samostojni minister Pucelj, spremenila izvozno tarifo takole: Za konje in kobile (belgijske in noriške rase) stare preko 3 leta, od komada 400 din. Za žrebeta iste rase 200 din. Za konje in kobile vseh ostalih pa sem se bo plačevalo 250 din. Goveda

in bivali: 1. za živo govedo 250 din. od komada, 2. Za zaklano in očiščeno 200 din. od komada. Svinje: 1. Do 50 kg žive teže je izvoz svoboden, preko 50 kg žive teže se bo plačevalo 100 din. od komada. 2. Od zaklanih svinj in svežega svinjskega mesa se bo računalo od vsakega 100 kg 50 din. izvozne carine. Iz vsega tega je razvidno, da bo izvoz živine kljub nekolični znižani ceni vsekakor zelo omejen in radi tega ne bo še kmalu pričakovati naraščanja živinskih cen v naših krajih. Blagoslov samostojnega »pehanja« za blagor kmetstva ljudstva!

g Kako je z izvozem toplokrnih konj? Generalna direkcija carin objavlja, da je dovoljen izvoz samo 3000 toplokrnih konj. »Kmetijski list« pa laže in farba svoje čitatelje s 5000 konji. Resnica je ta, da je dovoljen vsekupni izvoz 5000 konj, od katerih je pa 2000 mrzlokrnih konj določenih že za Grško. Raztrega se mora po odredbi ministrskega finančnega odbora v svrhu izvoza konj vložiti prošnje pri Generalni direkciji carin v Beogradu. Izvoz je torej dovoljen le po prehodni odobritvi generalne direkcije. Da se v Beogradu nikomur in v nobeni zadevi ne mudi, je znana stvar. Centralistično uradovanje, ki je žalibog — polživo, bo tudi v tem oziru zelo škodovalo izvozu naših konj.

g Na mariborski svinjski sejem 24. junija 1921 se je pripeljalo 146 štetinjarjev in 3 koze. Cene so bile sledeče: Plemenetske svinje za 1 kg žive teže K 24— do 26—, polpitane svinje 26—, mladi prašiči 6—8 tednov komad 200—400—, mladi prašiči 3 meseca 600 do 800—, mladi prašiči 6 mesecov 900 do 1300— K. Koze so bile komad po 450— do 500— K. Kupčija je bila precej živahnja.

g Mariborski trg je bil v soboto 25. junija zelo dobro obiskan ter živaben. Kmetje iz Dravskega polja so pripeljali okoli 30 vozov krompirja, med temi kakih 10 vozov starega, ostalo pa že nove letine. Star krompir so prodajali po 16—20 K merico, t.j. 2 K 1 kilogram; nov krompir 20—24 K merico ali 3 K 1 kilogram. Šperharjev je bilo malo. Ob 9. uri so že vsi prodali ves špeh in meso. Cena Špehu 44—46 K 1 kg, meso 32 K; Mesarji so prodajali goveje meso po 22 do 24 K, teleče 16 do 18 K, jetre 16 K, pljuča 12 K, srce 18 do 20 K, želodec 8 K, vampi 8 K. — Perutnine je bilo nad 1000 komadov. Cena piške 40 do 60 K par, goska 60 do 100 K 1 komad, race 50 do 60 K, kozlički 100 do 200 K, domaći zajci 20 do 60 kron. — Bučno olje 44 K 1 liter. — Zrnje: pšenica 8 K 1 liter, ječmen, ajda, oves, bela koruza 4 K, rumena koruza, fižol 5 K, rž 6 K, proso 7 K. Razno: gobe 1 K komad, črnice 4 do 5 K liter, laško grozdje 10 do 12 K, maline 12 do 14 K, glavnata solata komad 1 K, kumarice komad po 3, 6, 20, 30 K, zlusceni vrtni grah 24 K liter, jajca 3 K komad, iabolka 1 do 2 kroni, kislo zelje krožnik 1 K, črešnje liter 5 K, kilogram 8 K.

t Cene poljskim pridelkom. Kljub dejevju zadnjih dni kaže letina v žitno bogatih krajih Vojvodine in Banata dobr. Cene pšenici so 1050—1060, koruza za mlín 520—520 K. V Šomboru rastejo cene poljskim pridelkom. Pšenica je po 1070—1080, koruza 420—430 K, oves 530—540 K.

g Cene za živila v Avstriji. V Avstriji stane 1 kg: moko 80 K, kruha 34 K, riža 63 K, sladkorja 190 K, govedine 266 K, teletine 271 K, svinjetine 284 K, masti 280, klobas 280 K, olja 215 K, masla 330 K, krompirja 8 K; 1 jajce 12 K, liter mleka 35 K, liter vina 120 K in liter piva 17 K.

g Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je bilo popraševanje po hmelju malenkostno. Cene za tamošnji hmelj so se gibale med 2050—2200 kron za 50 kg. Poljski hmelj prvorstne kakovosti so kupovali po 1800 kron za 50 kg. Po drugem tujem hmelju ni bilo popraševanja. Hladno in mokro vreme v preteklem tednu je hmeljskim nasadom zelo škodovalo.

g Lesne cene. Trenutno je v naši državi popraševanje po lesu malenkostno. Lesa se več proizvaja, nego se ga uporablja, vsled česar so zaloge lesa polne. Za otesani les v navadni dobrini se plačuje po 700 K za kubični meter. Za deske za zabele pla-

čujejo kubični meter po 1250 K, komad bukovega praga plačujejo po 65 kron. K. Kubični meter bukovih dry, postavljenih na vagon od nakladalne postaje plačujejo po 150 K. Lesne cene v Sloveniji so mnogo višje nego v hrvaških in srbskih pokrajnah.

g O znaten padanju cen nam prihajajo poročila iz Italije in Čehoslovaške, od koder smo tudi navezani tudi mi na uvoz raznega blaga. Osobito padajo v ravnokar omenjenih državah cene blagu za obleke, ker se je razvila trgovska konkurenca, zaloge so polne blaga, a odjemalci ne kupujejo veliko, ker čakajo, da bo blago od due do dne šeceneje. Padanje cen blaga za obleke je opaziti tudi pri nas, ta pada pa bo tem večji, ako bodo padle cene v Italiji in osobito v Čehoslovaški, ki nas zalaga z blagom za obleke.

Mestni drobiž. Veljavnost drobiža mestne občine Maribor preneha s 30. junijem 1921. Mestna blagajna bo zamenjala drobiž od 1. do 8. julija 1921 med uradnimi urami, nakar se opozarja občinstvo s pripombo, da se po tem roku ne bo več oziralo na nobeno prošnjo.

g Vrednost denarja. Ameriški dolara stane 140^{3/4}—141^{1/2} naših kron. Za 100 nemških mark je plačati 212—213, za 100 češkoslovaških kron 198, za 100 avstrijskih kron 22^{1/2} in za 100 laških lir 710—712 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

Sv. Primož na Pohorju. Dne 20. junija nam je nemila smrt ugrabila iz naše srede veleposestnika Mihaela Ladinkika lastnika pd. Ladinkove in Plazove kmetije v najlepši moški dobi 46 let. Vzoren in razumen gospodar za pušča krasno urejeno posestvo, žalibog brez potomstva, ker je še bil neozenjen. Bił je zaveden in vedno zvest somišljenik SLS kakor njegov brat Anton pd. Rebernik. Blag spomin njegovi duši!

Mozirje. Dne 19. junija je prevz. knezoško obiskal našo župnijo in delil pri nas zakrament sv. birm. Ob prihodu so ga pozdravljali maji, slavoloki, zastave in pokanje topičev. Žalibog je bilo vreme deževno. Vendar se je nabralo že ob sprejemu v soboto mnogo ljudstva. Prevzvitenega so pozdravili gg.: komisar, trški in okoliški župan, upok. nadučitelj Praprotnik in ena šolarica; zvečer so priredili cerkv. pevci podgranicni. Birmanih je bilo 329 otrok.

St. Juri ob Taboru. Naš dični samostojnež Plavšak in njegov oproda Šatinšek sta bila, 13. junija obsojena na 500 K in poravnava vseh stroškov Zakaj pa? Zato ker sta pred občinskimi volitvami raznašala laži, da je bivši občinski odbor odgovoral od vojnih podpor po 5%. Samostojnež so pri občinskimi volitvah pri nas zmagali največ s to lažjo, ki so jo širili tudi na posebnih lepkah. Toda kaž ima kratke noge! St. Jurčani! Ali zupate občinsko gospodarstvo stranki, ki si je z lažjo in sodnisko dokazano tativino dobrega imena prigoljujala večino v občinskem odboru?

Novejše.

Napad na regenta Aleksandra. Ob sklepu uredništva nam javljajo iz Beograda, da je včeraj, 29. junija dopoldne regent Aleksander prisegel na ustavo. Ko se je vračal od prisegi, je vrgel iz visoke hiše nek komunist bombo. Aleksandru se prav ni zgodilo, pač pa je ranjenih kakih 10 oseb. Napadalca so prijeli.

Društvena naznanila.

Hranilnica in posojilnica r. z. s. n. z. v. Selnici ob Dravi vabi ude na 14. redni občali zbor, ki se vrši dne 17. julija dopoldno ob 8. uri v župnišču v posojilniških prostorih. Vrši se po sledenem redu: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občinem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva in pojavljenje rač. zaključka za l. 1920. 3. Poročilo o izvršeni reviziji v letu 1920. 4. Velitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako bi se pa ob določeni urri ne doseglo zadostno število članov, se pol ure pomaja brezplačno etrovi občini zbor tudi pri uesadostni udeležbi članov.

473

NALA NAZNANILA.

Oklic. Išče se v neki zasebni puščinski zadevi naslov Antona Grašiča, ki je bil 1. 1894 železničar v St. Veit under Glan na Koroskem. Za posredovanje njegovega naslova plača 200 K dr. Ivo Benkovič, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6.

2. 6. 465

Izjava. Prekličem in oblačujem, da sem krvljanu žalil gg. Ivan Pečeler in Franca Hriserika v Legenu in se obema oblačujem, da odstopita od nadaljnega sodnega postopanja. Jos. Skrba, posestnik, Legen. 483

Iz čehoslovaške trdelnice ravnotek došlo: Posteljina, lepo pisana 76 cm široka 1 m 36 K, 120 cm široka 1 m 68 K. Inlet, rozi 120 cm širok 1 m 78 K. Platno, domače, pristno na rhuje ali prične 148 cm širok 1 m 180 K. Namizni prti, beli in barvani, z in brez franz. široki in dolgi 180 cm, 1 komad 150 do 200 K. Enaki prti 150 cm široki, 200 cm dolgi 1 komad po 200 do 280 K. Lanene hrisice po različnih cenah. Ena jedilna lanena garnitura kot 1 namizni prti in 6 servijetov v različnih cenah. 1 slanjska pristica 180 K, 1 sajg hrače 140 do 260 K. Zenske nogavice 1 par do 20 do 45 K. Oblike za dečke od 3 do 9 let 240 do 380 K, 1 tridelna žimnica (matrac z afrikom 90 K, 1 žimnica podloga (Drahneinatz) 365 K. V zalogi večja izbira hlačevine, plavotiske, belga platna, itd. Vsakovrstne vrvi, kot za cerkvene zvonove, plavje (floss), seno, dvigala in perilo, konjske štrange, ujede.

Alojzij Gnušek, Maribor,
428 Glavni trg 6.

Brejo krayo debro dobitno predam. Sernek, Kamnica. 482

Dve težki kobili na prodaj pri lastniku Ivanu Rapon, Trška cesta, Maribor, goština „Mesto Trst“. 481

POZOR MLINARIJ! Pristna večina mlinska sita 24 in 32 cm široko po začetno znižani ceni, kakor pravzaprav svilena sita svetovno znane znamke „Alber Wudler“ priporoča trgovina

AVGUST CADEZ, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 85, nasproti „Tišerjeve gostilne“. Zahtevajte cenike. 1—6* 472

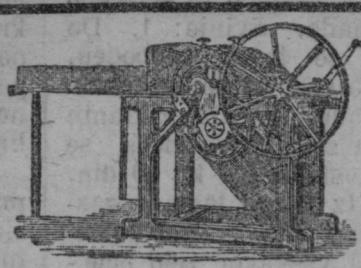
Volčji psi 14 dni stari, 8 kg. poštevili, odda. Jos. Hornicky, velepos. v St. Ilij v Slov. gor. Cena po dogovoru. 1—8 456

Pasijonska igra „Kristovo trpljenje“ obstoječa iz 100 krasao kolorilnih dispečirjev je na prodaj. Igra je sposobna za tako potovanje podjetje ali pa za društva. Sokolova ulica 43 v Studencih pri Mariboru. 469

V lepem prometnem trgu Prlekije se prodaja ali da v najem na izbornem prostoru, posestvo tri poslopja, ki tvorijo celoto, trgovina in opravo špec. in man. blagom, 80 oralov zemljeti, gozd, njive, travnik, vinograd s pritlikinami in premišnim. Ugodni pogoji po dogovoru se navejo pri upravi lista. 470

1—2

Glasovir, se proda, čisto v dobrem stanju. Za ogledati je pri Antonu Vrabl, počtu Kriščevi pri Ljutomeru. 4—6 415

POZOR!

Vsakovrstni poljedeljski stroji, mirovna roba, despell od prvovrstnih čehoslovaških in avstrijskih tovarn.

Posebno priporočam k nakupu:

vitle, vsakovrstne mlatilnice, žitne distilne mline, trijerje ali žitne odbiralnice, slamoreznice, sadne in grozdne mline, drobilne mline, travniške in njivne brane, gnojnične črpalki, vodovodne cevi, motorje in parne stroje, pocinkane brzoparišnice, dvoredne koruzne sejalne stroje, plečke za okopavanje in osipavanje ter mlečne posnemalnice. Oskrbi slamorezne nože ter popravila strojev. Dajem točna pojasnila. Postrežba solidna.

IVAN HAJNY, Maribor, Aleksandrova cesta 45, naspr. gl. kol.

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptiju

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.

Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni.

RICHARD ORSSICH, PTUJ.

Oddam dobro speljano trgovino, gostilno in tržišče, pet minut od postaje, hraven tvarne in žage. Išče se pri gosp. Breznik, Šlemškova trž. št. 84, Celje. 471

Posestvo naprodaj pol ure od drž. ceste, poslopije v dobrem stanju, zidan, z opeto krito, 800 m² stojecaga mehkega in okroglo 2 m² trdrega lesa. Redi se 7—8 glav živine. Natančnejši pogoj in cena se išče pri pooblaščenem Ivanu Ivanu Nátek, p. Sv. Jurij ob Taboru, 1—2 478

Hiša 5 sob, 3 kuhinje, klet, pralnica, svinjski hlev in lep vrt je na prodaj. Vpraša se v Studencih pri Mariboru, Ciril-Metoda ulica št. 15. 468

Rafija, najboljše kakovosti, žveplo za vinograde, rdeče deteljno seme za sejanje med sijo v avgustu, da spomadi najboljšo klapo. Frašek za svinje v vročem poletju zelo potreben za svinje, lepo krušno moko, najboljšo pičenico moko, polento, sladkor, kavo, petrelaj, bučno olje, olivno olje in vse specerijsko blago po skrajno nizkih cenah pripravila že nad 50 let obstoječa trgovina Specerijskega blaga in trgovina s semenimi Iva Širk, Maribor, Glavni trg. 4—8 420

Pozor! Vsakovrstni poljedeljski stroji, mirovna roba, despell od prvovrstnih čehoslovaških ter avstrijskih tovarn. Posebno priporočam k nakupu: vitle, vsakovrstne mlatilnice, žitne distilne mline, trijerje ali žitne odbiralnice, slamoreznice, sadne in grozdne mline, drobilne mline, travniške in njivne brane, gnojnične črpalki, vodovodne cevi, motorje in parne stroje, pocinkane brzoparišnice, dvoredne koruzne sejalne stroje, plečke za okopavanje in osipavanje ter mlečne posnemalnice. Oskrbi slamorezne nože ter popravila strojev. Dajem točna pojasnila. Postrežba solidna.

Tomaž Krajnc, Fram pri Raču.

KMETJE POZOR!

Izdelovanje in izmenjava najboljšega rips olja

se je začelo v tovarni

2—3 416

Tomaž Krajnc, Fram pri Raču.

Fram pri Raču.

2—3 416

Ljudska posojilnica v Celju

pri „Belem volu“

Sprejemam hranilne vloge

in jih obrestuje najugodnejše od dneva vloge do dneva dviga.

Posojila daje na vknjižbo, poročilo in zastavo.

Otvarja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega.

740

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica štev. 6.

Obrestuje vloge po 4% in 4½%.

Daje posojila na vknjižbo ali poročilo.

Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod

v knjižbo brezplačno.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

740

Iz Havre v Ameriko samo šest dni

Edine najkrajše črte prek Havre, Cherbourg in Antwerpen v Newyerk. — Vreme istake in zadevna pojasnila izdaje edina koncesionirana potovvalna pisarna

Ivan Kraker
v Ljubljani,
Kolodvorska ulica
štev. 41.

Klobuke, čevlje, obleke, perilo, delnike,

tržne torbie in razno galerijsko blago kupite najcenejše

pri tvrdki

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Ravnokar in z najnovjšim materialjem opremljena

tiskarna Anton Rodé

Celje, Razlagova ulica 12

izdeluje vsakovrstne tiskovine na trado, vojaške, oblasti, notarje, trgovce in obrtnike, društva in zasebnike. — Tiskajo knjige, brošure in časopise. — Univerzitetne tiskovine in barotiske vseh vrst. — Postrežba strogo solidna in po konkurenčnih cenah. Proračune in vzoreci črk brezplačno

1—2 480 na razpolago.

Lastna knjigoveznična izvršuje vsa v stroku spadajoča dela.

Lastna izdelovalnica štambilij iz kavčka.

Za lepo posestvo v okolici Maribora se išče za takojšnji vstop

Samostojna ženska oseba

koja je popolnoma vajena v gospodarstvu, vino, sadje in živinoreji s sedežanjem. Pojasnilo daje uprava.

479

Vabilo na občni zbor

Posojilnice v Brežicah, r. z. z. n. z., ki se vrni dne 6. julija 1921 ob 6. uri zvečer v lastni pisarni. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobrevanje zaključka za l. 1920. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob določenem času ne bil sklepčen, vrši se isti dan in v istem prostoru drugi občni zbor, ki sklepa takrat pri vsakem številu zadružnikov.

Nadzorstvo.

740

Pridobivajte naročnike!

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740

740